

SLOVENSKI NAROD.

Izahaja vsak dan, izveniši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četirih stopne pet- vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. — Opravišstvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Vabilo na naročbo.

S 1. septembrom t. l. se lahko naroča „Slov. Narod“ na eden mesec ali dalje. Č. občinstvo opozorujemo, da si je uredništvo priskrbelo zanesljive dopisnike v jugoslavjanskih krajih, kjer se vrše za nas južne Slavjane preimenitni dogodjaji. Iz Zagreba, Belgrada, od bosniške meje, iz Spljeta, iz Dubrovnika, iz Hercegovine itd. bode „Slov. Narod“ donasal najnovejše telegrafične vesti in obširna poročila od svojih dopisnikov.

Ker pa se s tem stroški za izdavanje lista zdatno množe, prosimo rodoljube, naj si naroče „Slov. Narod“ ter se trudijo, da mu novih naročnikov pridobijo.

Naročnina našemu listu je zgoraj razvidna.

Pomagajte kmetu!

Ω. Odkar je počil uporni glas po širnej domovini naših jugoslavjanskih bratov, obrnol je skoro ves svet svoj pogled tja, ter sledi z najvažnejšimi čutili važnim tamošnjim dogodjajem. Z navdušenjem in s skrbjo, z jezo in z malomarnostjo, z usmiljenjem in z najhujšo krutostjo, čuje ta ali oni vsakdanja krvava poročila, in vse te tako raznovrstne strasti vdušijo skoro skrb in pozornost do družih isto tako važnih in pomisleka vrednih dogodkov.

Naj nam bode dovoljeno, izpregovoriti denes nekoliko besed o enem prej omenjenih položajev, ki kaže v istini sedaj, kakor v svojih sigurnih doslednostih jako mnogo žalostne imenitnosti. Prva naloga pri tem premišljevanju nam je, opozoriti merodajne kroge na pretečo nevarnost, ter s tem povzročiti morda in — bog daj da — povod k pomoči v pravem času.

Govoriti bomo o žalostnem, ne blagom, nego slabostanju kmetkega stanu v naši ožji kranjske domovini, dobro vedoč, da taka beseda vendar le ne sme pasti na kamenita neplodna tla, in da bode našla posebno v naših, za blagor delavnega kmetkega stanu unetih krogih glasen odmev.

Nij treba podajati votlodonečih, narodno-gospodarstvenih fraz, ni citatov iz slavnih vednostnih knjig v dokaz, kaj pomeni blagostanje kmetkega stanu v rednej državi, in to posebno v Avstriji, kjer industrija še nij na tako visokej stopinji, da bi si mogla prisvojati prvo mesto. Vsak, kdor le po malem pazi na dogodke, ki so z eksistenco našega kmeta v ožji dotiki, bode sam lahko sklepal, brez narodno-gospodarske učenosti. Tu in v zlasti za kronovino kranjsko, katere prebivalcem menda

velja v prvi vrsti svetopisemski izrek: „V potu svojega obraza boš služil svoj vsakdanji kruh“ — se kaže ko najvažnejši faktum, ki sili h premišljevanju; žalostna statistika neviht, mrazov, toče, in ko konsekvencija taistih: Intelligenzblatt Ljubljancanke, ki prinaša od dne do dne deset do dvajset uradnih naznanil o realnih eksekucijah zaradi zaostalih davkov, ter je v tem obziru *edina* na celem Avstrijskem. Nikjer in nikjer nij bilo čuti, da je kranjska domovina bogata. In ako vprašaj po vzrokih, bode morda marsikdo mignil pomenljivo z rameni, ter zaničljivo dejal: — kulture nij!

In kakovi radikalni liberalci bode pahnili uzrok uboštva in starokopitstva na klerikalstvo, ki žalibog prevladuje pri večini našega kmetstva. Pa to nij istina. Blagostanje nijma strogo v naprednejši kulturi svoj vik; mnogo, mnogo družih okoliščin vpogaja narastek bogastva, in ne samo pri posamezniku, nego tudi in tem bolj pri občinstvu zadostujejo temu skoro zgolj natorni pogoji.

Na Kranjskem nijmamo takovih njiv, takovega polja, nij taci vinogradov, nego jih imajo na Štajerskem; pri nas travniki nijso tako plodni, nego na sosednjem Koroškem. Relativno število prebivalcev pak je večje, nego v družih bogatih deželah našega cesarstva. Naš kmet nema priložnosti, n. časa, vkvarjati se z domačo industrijo; on mora žuljevih rok in potnega obraza skrbeti za vsakdanji kruh z delom na polji, ki mu mnogokrat ne rodi toliko zrna, kakor mu ga je zaupal, in kdo mu plača pri tem delo? Pri našem kmetu se zedinijo vse moči v natornem gospodarstvu; — denarne ekonomije ne pozna. Kakor pak je delo njegovo v ozkejši zvezi z naravo, tako je tudi duševni razvitek njegov od stvarij odvisen. In tako nij mogoče, da bi kultura rodila blagostanje, vsaj se nasprotna pot kaže od dne do dne.

Kakor smo že gori navedli, smatra se dandenes prosti, neobloženi kmetki stan ko najvažnejši državni faktor, in previdne vlade so vsikdar skrbale z mnogim trudom za materijalno povzdigo taistega.

Zatorej tudi beseda naša nikakor nij opravičena, in terjatev nikakor pretirana, ako opozorimo merodajne kroge s prošnjo v pomoč na silno revščino, ki vlada in preti večini naših kranjskih kmetkih okrajev. Letina, ki je bila pred letom slaba, je letos še slabša. Koder nij pobijala toča, pojela sta rja in suetje večji del pšenice. In to je isti pridelek, s katerim kmet plača davek in béro, najemščino in hlapca, s katerim si kupi obleko in orodje. Drugo žito porabi doma; malokdo je tako srečen, da

ga more kaj peljati na semenj. (Kakor pak čujemo letos od mnogih strani, je pšenice povsodi jako malo; komaj toliko, kolikor je je bilo sejane. In kdo bo plačal davek?)

Prišel bo davkarski berič, in ako ne bode našel več premakljivega blaga, bo prišel čez malo tednov uradna „Laibacherica“ ono suho naznanilo v prodaji posestva. Suho — pravimo; a kakor je samo ob sebi tragično za posameznega, utegne tudi v daljšem in večjem razvilku postati tragično občinstvu.

Istina je, in kdor ne verjame, naj seže po uradnih časopisih, kjer bode našel, da v nobenej kronovini našega cesarstva nij dan za dnevom toliko dražb zaradi zaostalih davkov, nego pri nas na Kranjskem. In da to, kakor obili stroški, ki naraščajo pri taci sodnijskih dejanjih, nikakor ne pospešuje narodno-gospodarstvenega napredka, — to je tudi factum, kojega nij treba dokazovati.

Vsak ve, kako pretirane in nepravilne so bile cenitve o ustanovi starega katastra in koliko milijonov davkov preveč je plačala na sankcioniranej podlogi taistih naša dežela. Ali bode nova cenitev boljša, tega ne vemo, pa izpregovorili bomo o njej še besedo, kojo imamo že dolgo na srcu. Denes pak se obračamo do vlade, in do vsih merodajnih krogov z opravičeno terjatvijo, da pomaga mizeriji, ki žuga ubogemu kmetu.

Generalni odlog vsem zastalim davkoplačevalcem na kmetih za malo časa — bi saj bila nekaka začasna pomoč; in, kakor se nam zdi, za zdaj — *edina*. Mnogo se jih bode izkopal iz zadreg, v koje so po večini nedolžno zabredli; država pak izpolni s tem le svojo dolžnost, ki jo ima v prvi vrsti do podložnih, v drugej pak do svoje koristi. Torej na pomoč ubogemu, delavnemu, trpečemu in stradajočemu kmetu!

Vstane v Hercegovini in Bosni.

Sarajevo, 29. avgusta. (Iz privatnega telegrama.) Pri Preboju na srbskej meji blizu Užice osvojil je pop Žarko 100 tovorov strelnega praha in municije, ves provijant, 400 konj z vso konjsko opravo. Zažgal je han (veliko prenočišče), v katerem je bilo 400 turških konjikov, in tri bližnje vasi. Izenadeni Turki podali so se brez vsakega upora. Kakor sem iz dobrega vira izvedel, napovedala bo Srbija denes vojno. („Slov. Narod“ je imel že včeraj izvirni telegram o tej zadevi).

Do zdaj še nij znano, kaj so sklenili vodje hercegovinskih ustašev, ki so bili v petek v samostanu Koserevo zbrani, „N. W. T.“ ima telegram iz Cetinja, da so vo-

dje črnogorskega kneza Nikolaja izbrali za hercegovinsko vojvodo in da je knez Nikolaj prevzel poveljništvo ter da hoče precej sklicati svoje Črnogorce v boj proti Turkom. No čakati moramo, da se ta vest obistini.

Pop Žarko, o katerem je „Pol. Kor.“ poročala, da je od turške vojske bil nazaj potisnjen v Srbijo in katerega je po poročilih „N. Fr. P.“ Derviš paša uže zdavnaj posabljal, prikazal se je naenkrat pri mestu Preboju na srbski meji in je vjel 400 turških konjnikov.

„Srbija gre v boj!“ Vse kaže, da srbski knez Milan ali izgubi prestol, ali mora napovedati boj Turkom. Iz Sarajeva, glavnega bosniškega mesta je došel telegram, da bode Srbija še danes (31. avgusta) vojno napovedala. Lahko si mislimo, kako težko v Bosni pričakujejo pomoči od sosednje Srbije. Turki v Bosni se pripravljajo na ljuti krvavi boj. „Obzor“ se iz Broda telegrafuje, da se ustaši ojačavajo. Predstoji borba na život in smrt. Nijedna pomoč neče kasno doči. Turci spremljajo pokolje.

„Vidov Dan“ odločno odbija diplomatično posredovanje, ker ne more roditi nobenega zrelega ploda. Srbi se ne morejo zadovoljiti, ko bi se prav iz Bosne in Hercegovine po nasvetu „Times“ napravile samoupravne dežele pod turško oblastjo. Kakor so se zedinili Nemci in Italijani in kakor se Grki ne dajo razcepiti na male državice, isto tako je tudi Srbe prešinil duh 19. stoletja, to je združenje narodov v narodnih državah. Naj nikdo ne veruje, da Srbi, Bolgari in Heleni ne živijo duhom svojega veka, da niso napojeni mislimi svoje dobe. Velike države bi rade ustavile prolitje krvi, a varajo se, če si to upajo doseči po svojih predlogih. „Po našem shvatanji, parnica treba da teče i teči če svojim prirodnim tokom. Započeto delo mora se dalje nastaviti. Sloboda narodna ne dobija se rešina ni parlamentima, več sabljom i puškem. O takvim malenkostima, kao što so nevini pregovori diplomatiki, nije sada vreme ni govoriti, za diplomate možda će cvetati ruže slave tek onda, kad — mač svaj zadat tak svrši“.

O našem rojaku g. Hubmajerji, ki je kakor je uže znano na bojišči v Hercegovini, piše nek dopisnik iz Dubrovnika dne 23. t. m. v „Neues Wiener Abendblatt“, kar je zvedel od dveh hercegovinskih ustašev o boji pri samostanu Duži Monastir, ki je bil v petek 20. avgusta, sledeče: „Naskok Turkov iz Trebinja na Duži Monastir so ustaši odbili. Turki so izgubili 17 mrtvih 30 ranjenih, ustaši 3 mrtve, katerih glave so nataknili Turki na trgu v Trebinji! Boj je bil izmed najhujih eden. O številu Turkov so poročila različna, vendar je gotovo da je bilo Turkov mnogo več nego ustašev. Med onimi, ki so se izmed ustašev najbolj odlikovali je bil s žarečimi očmi iz Ljubljane došli prostovoljec Hubmajer in pa arhimandrit samostana Duže Melentij Cerovič. Ko je poslednji pred bojem ves oborožen odbral mašo in vse poblagoslovil, planil je z ustaši v boj. Ka-

kor lev se je boril ves dan. Tako se je glasilo iz vseh ust“.

O bosensko-hercegovskem upor u ima dalje „Obzor“ sledeče telegrame:

Knin, 28. avg. Včeraj so udarili Turki z Grahova na dalmatinsko zemljo. Ubeglih kristijanov blago so soboj nazaj vlekli. Narod je razkačen. Pomagajte brate nam nesrečnikom sedaj ali nikdar. Kdor nam pomaga, hočemo deliti z njim svoje imenje.

Iz Belgrada, 28. avg. Tisoč ustašev je udarilo sinoči na Preboj. Zapalili so Kratovo in en turški han (velika hiša za vojake). Vzeli so turške vasi.

Iz Stare Gradiške, 28. avg. Ustaši se dobro drže. Pri Stapanu kraj Verbasa in pri Draseniču je bil včeraj boj, na obeh krajih so bili Turki tepeni. Ustašem, ki so iz Bosne spremili svoje žene in otroke, ter se hoteli zopet vrniti, vzela je avstrijska vlada orožje in jim ga noče dati nazaj. Še zmirom treba pomoči v vsem.

Iz Zadra, 30. avg. Turki, ki ne morejo čez Klek, vozijo vojne potrebščine po Neretvi. Turške vasi Plava, Potrica in Rudina okolo Stolca so požgane; 40 ustašev je iz zasede ubilo 23 Turkov, ki so šli čez Klek, ter njih 30 ranilo. Turki so odšli proti Trebinju. Ustaši so osvojili goransko trdnjavo. Turški parobrod z topničarji je došel v Klek.

Iz Dubrovnika, 30. avg. Turki gredo iz Stolca proti Trebinju, 500 Črnogorcev pa od Grahovega. Vojvoda Žarko, prišedši z 3000 ustaši iz Novega Bazarja je vzel Višegrad in vplnil 3500 centov streliva.

Iz Carigrada, 29. avg. Grof Zichy (avstrijski poslanec) je imel avdienco pri sultanu. Essad paša je postal zopet minister javnih del.

Iz Ercega Novega, 25. avg. [Izv. dop.]

O poslednjem boji minole dni, v katerem so naši vzeli trdnjavo Krstac, sem vam brzojavil. Trdnjava je blizu Nikšića na črnogorske meji. Taborila je na bližnjih holmih le mala četa 150 mož ustašev ki so imeli svojega bajraktara (zastavonošo) sé slovensko trobojnico. Proti večeru se zakade Turci iz trdnjave in podpirani od turških pešcev ki so stali pod trdnjavo, zgrabijo četo ustašev. Vneme se ljut boj. Po kratkem boji so turki v divjem begu popustili bojišče. Mrtvih in ranjenih je bilo na turški strani mnogo več, kakor na naši, na kateri jih je 5 mrtvih, mej njimi namestnik zastavonoše, lep in iskren dečko, iz Ercega novega, ravno v čelo zadet.

Polastili so se potem ustaši trdnjave Krstaca, v katerej so bili 4 kanoni in mnogo streliva. Vrh tega jim je padlo v roke še 13 družih manjših trdnjav, ki pak ima vsaka navadno le 3 do 6 mož za stražo; večinom so postavljeni na pomejnih potih in stezah. Baš čujemo, da stoji srbski četovodja Vlajkovič blizu Višegrada v Bosniji, ter namerava se združiti s hercegovskimi ustaši, da bi zaprl na ta način pot turške vojske mej Srbijo in Črno goro. Kakor iz tega razvidite, naši previdno postopajo v stratežnem oziru.

Orožja in hrane jim zdaj ne manjka, stradajo samo vode, ker so vsi potoki posušeni, deževalo pak uže nij jako dolgo. Dalje pomanjkuje ustašem kar je pri vsakem vstan-

ku najpotrebnejše: zdravniška pomoč. Srce človeka joče, če mora pri vsakej priliki gledati, kako delajo Turčini z našimi ujetimi. Tako so na pr. pri predposlednjem napadu iz Trebinja vjeli 7 naših. Drugi dan so jih masakrirali na javnem trgu trebinskem pred očmi avstrijskega konzula. In kaj še le počenjajo turški divjaki z vjetimi stárci, ženami, devicami in otroci. Od materinih prs trgajo dojenčke, ter jih mečejo psom ali pa za plot, da glada in žeje poginejo. Toda krotki Slovan, on ne more vjetih sovražnikov ter jik ne priklepav v robovje. Vsem turškim vjetim, ki se zdaj nahajajo v rokah ustašev se niti las nij zakrivil in se ne bode, kajti z njimi se postopa naj uljudnejo. Evo ustaški listi dunajski, tako delajo „wilde, alles verwüstende Banden“ in — „fanatisirter Racenhass“. — Da pa tudi naša vlada ne postopa korektno, držeča se neutralitete je dokaz, kako je pred enim tednom internirala pri Metkoviću 30 hercegovinskih ustašev, ki so prišli svoje otroke in žene na avstrijska tla pribegle, obiskati, — da si so na meji odložili svoje orožje. Ob enem tu javljam, govoreč o naši vladi, da se v Špljetu in Budvi pričakuje zopet dva polka namreč polk Ljudevit kralj bavarski in cesarjevič Konstantin ruski.

Res je, da je naša vlada i dovolila turški izbarkati v dalmatinskih vodah pri Kleku na suho 1500 mož turških, toda še zdaj so vsi na vojnej ladiji, ker ne mogo dalje v deželo, v Hercegovino. Teren pri Kleku je takov, da more 200 ustašev, ki so takoj, čuvši o nameri turške vlade se polastili vsih tamošnjih brdov, prelazov, potov itd. — decimirati največjo armado brez svoje izgube, zatorej baje nameravajo turške čete marširati mimo Gravoze poleg Dubrovnika kar jim bode pak tudi izpodletelo.

Baš v tem trenutji sem vam odposlal brzojavno vést, da je turški poveljnik Sutorine civilni in vojaški, strahu pred ustaši, ki se uže morji bližajo, pobegnil s svojo malo posadko v sosednji Erceg Novi v Boki kotorske, kjer je položila orožje. Turški poveljnik je sam pravil, da je to rad učinil, ker uže celih pet mesecev nij prejel od carigradske vlade niti vinarja plače. Sutorina je edina, ki se more ponašati, da plačuje turški vladi najmanj davka, dá, nekatere vasi, slovenske narodnosti so celo oproščene davka in to le za to, da bi o služaji kacega vstanka se z orožjem v roci protistavile ustašem, česar pa hrabri Slovani ne bodo storili.

Število ustašev v glavnem taboru pri Trebinji je poslednje dni precej naraslo. Navdušenje mej njimi za sveto reč, za katero se bore, je močno, in le to jim daje pogum, da vztrajejo v mnogoterih mukah.

„A kto žali danas poginuti
Za pravico i svog roda sreću,
Nije vrédan, da ga zemlja nosi,
Nije vrédan, da se Slavjan zove,
Črn mu obraz pred bogom i svetom!“

S.

Telegram „Slovenskemu Narodu“.

Iz Zagreba 30. avg. [Izv. telegram „Slov. Narodu.“] Makanec, položec saborski mandat, izreka, da vladna stranka vodi parlamentarni boj proti pravicam in volji hrvatskega naroda, ter da dela opoziciji, katera ipak v narodu nedvomno večino ima,

parlamentarno akcijo nemogočo. Zarad tega bode on (Makanec) začel boj za pravice hrvatske zvanaj zbora.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 31. avgusta.

Glede vstanka v Hercegovini so si avstrijski listi zelo navskriž. Mej tem, ko slovanski in več nemških listov vladi priporoča, ka naj turške kristijane na vso moč podpira, da si tako Dalmacijo zagotovi, se drugi nemški najbrže od Turkov podkupljeni, ali pa od sovraštva proti Slovanom omamljeni listi temu upirajo. V tem se odlikuje posebno znani židovski list „N. fr. Pr.“ Občinstvo avstrijsko pa je gotovo večinoma za osvobodjenje turških kristijanov in se zato zelo zanima.

O novem *gališkem* namestniku še zmirom nij miru, še zmirom se ugiha, kdo bode nadomestil umrlega Goluchovskega. Od kar se je Ziemialkowski odrekel te časti, se poteguje tudi njegov organ, „Dzienik polski“, za grofa Alfreda Potockega, katerega bo v deželnem zboru namestil grof Dzieduszycki.

V deželnem zboru *hrvatskem* je v seji 29. avg. ban Mažuranič odgovarjal na dotično interpelacijo dr. Makanca, da hrvatska vlada ne more pogrešati 100.000 gld., brez da bi uprava trpela, da je dalje država dolžna nositi stroške za pribegle družine iz Turškega, da je teh malo (?) in da je uže preskrbljeno, da dobivajo redno podporo. Dalje je opominjal dr. Makanca, da naj s pretiranimi terjatvami ne spravlja obstanek zbora v nevarnost. Zbor je potem odobril volitev Katkičeve, premda je odbor predlagal preiskavo, volitev Folnegoviča pa je po hudej debati zavrgel, češ, da je uradnik, kljubu temu, da sta se Makanec in Subotič hudo upirala. Na to je zbor sprejel addresso do Nj. Vel. cesarja, katero smo uže označili; le v zadnjem odstavku, ki se tiče upora v Bosni in Hercegovini, se je po nasvetu bar. Ožegoviča nekoliko izpremenila. Makanec je govoril proti. V seji 30. avgusta je dr. Makanec odložil mandat (vide telegram iz Zagreba na 2. strani.) Potem je zbor volil v državni zbor ogerski sledeče poslance: za gosposko zbornico: grof Nugent in vitez Smaič. Za zbornico poslancev: Crnadak, Derenčin, Filip, Peter Horvath, Mirko Hrvat, Jakič, Jordan, Kotur, Frid. Kraljevič, Krestič, Ivan Kukuljevič, Kolarič, Malec, Karel Mihalovič, Miškatoč, Mrazovič, Obžič, baron Ožegovič, grof Peter Pejačević, grof Ladislav Pejačević, baron Prandau, Pust, Rubido, Subotič, Šušič, Špišič, Šram, Štekoč, Tombor, Türk, Vidrič, Vončina, Vukasinovič in Živkovič.

Vnanje države.

Na *Francoskem* so končali te dni generalni sveti svoje zborovanje. Najvažnejše, kar so storili, je to, da se v njih zbližali republikanci in orleanisti. — Prefekt Ducros v Lijonu je zasledil veliko republikansko zaroto, toda vse se je izkazalo ko goljufija s katero bi bnnapartisti radi ogrdili Gambeto in republikance. — Iz cesarstva pobožnih vaj se pričakuje velika truma romarjev v Lourdes.

Iz „omikane“ *Nemčije* potuje te dni velika truma romarjev skozi Belgijo k čudežni jami v Lourdes na Francoskem. V Belgiji boje se vsled tega nemirov.

Na *Turškem* nihče ne verjame, da bi posredovanje diplomatov kak vspeli imelo. Veliki vezir Mahmud paša je znan kot fanatičen staroturk in sovražnik vseh reform. Zato se tudi vstaši ne bodo dali za nos voditi. Novi vojni minister Hussein Avni paša je bil še pred malo časom iz službe dejan, ker se mu je dokazalo, da je goljufal državno denarnico. Take borilce in vodje ima Turčija. — Mnogi obžalujejo, da Avstrija nij porabila ugodnega trenutka, prevzeti inici-

jativo v Bosni in Hercegovini. Sedaj pa je baje uže prepozno.

Angleški kraljevič naslednik bode potoval v Indijo, poznavat ondote razmere. Potoval bo čez Benetke, v Korfu ali Navarinu se snide s svojim svakom kraljem goškim. V Bombay ima priti 8. novembra kjer bode ogledal indijsko armado. Od tam pojde deloma po suhem, deloma po morji v Madras, kjer bo zopet vojaška parada. Na Ceylonu bodo slone slone lovili. Od tam bo šel kraljevič po morji v Kalkuto, kamor pride 23. decembra in ostane osem dni. Iz Kalkute bode šel po dolini Ganga v Benares, Audh in Nepaul. Potem gre nazaj v Delhi, kjer bode tretja in največja parada. Obiskal bode tudi Pendjab in Kašmir v severnem delu dežele proti Afganistanu. Vrnil se bode čoz Agro in Gvalior v Allahabad, od kodar se vrne po suhem v Bombay in od tam meseca marca v Evropo. Želeti je, da bi to potovanje kraljeviču kaj koristilo, da ne bi bilo treba angleškemu narodu plačevati njegovih dolgov, kakor jih je moral letos. Najnovejši telegrami poročajo, da je zarad upora na Turškem potovanje odloženo.

Egiptanje razširjajo svojo vlado proti jugu ter hameravajo osvojiti Abesinijo. Povod k temu je dal abesinski kralj sam, ki je po dovisu egiptovskega namestnika iz Toke v Sudanu 1. avgusta se vzdignil proti Egiptčanom, ter poslal enega svojih vodjev z vojaki v Homasin, drugega pa v Balso Kedah. Rodovi stanujoči v Homasinu so vsled tega pribežali na Egiptovsko zemljo. 9. avgusta se je poročalo iz Toke, da so došli še drugi abesinski vodji z vojaki in da bo tudi kralj kmalu sledil svojej vojski. Nato je odšlo 4000 Egiptčanov pod vodstvom Angleža Mac Kellopa v Suez, drugi bodo sledili. Vojska se je začela in Egiptanje bodo želi sad angleške okupacije leta 1868., kajti izurjenim egiptovskim vojakom se Abesinija ne bo v stani dolgo ustaviati, posebno zato ne, ker je po pridobitvi Kordofana in Darfurja skoraj obkoljena od egiptovske zemlje.

Domače stvari.

— (G. J. Delpin), c. kr. okrajni adjunkt v Celji, imenovan je za okrajnega sodnika v Litiji.

— (Ljubljanski turški listič), ki se zmirom ravna le po onih nemškutarskih listih, ki se v sovraštvo do Slovanov najbolj odlikujejo, hoče posnemati sedaj dunajsko „N. Fr. Pr.“ Zanikal in zmanjšal bi na vso moč rad važnost ustaje na Turškem ter uspeh ustašev, premda ga priznavajo celo angleški in vsi pošteni nemški listi, ker baš njemu nij po godi. Izrekli smo uže uni dan svoje začudenje in svoj stud nad tem, da se v Ljubljani, na Kranjskem, ki je cela stoletja toliko trpela od roparskih Turkov, še kedo zanje poteguje. Toda sovraštvo do Slovanov je močno, in kaj je tujcu mar kranjska zgodovina! S svojimi od sovraštva zaslepljenimi očmi je videl ta listič v slovenskih listih poročila, da je padlo dosedaj uže najmanj 20.000 Turkov, kakor je pred malo tedni le on videl, da je šlo iz Ljubljane 56 mož v Hercegovino. Ali pa sta tej zmedenosti uzrok morda „Kronawetter wol zwei Liter“ kali?

— (Pri nekem okrajnem zastopu na Štajerskem) se je prigodilo, da je pri reviziji kase se našel deficit od 3000 gold. Začela se je preiskava. Ker pa mož, ki je bil tačas načelnik, ko je zmanjkalo teh novcev, nema nobenega premoženja, morali bodo tačasni okrajni odborniki povrniti okrajni kasi omenjenih 3000 gld., ker so skupno odgovorni kakor v drugem, tako v denarnem

oziru za delovanje okrajnega zastopa. To naj bode v svarilo okrajnim odborom, da vpeljejo strogo kontrolo glede okrajne kase in sploh skrbe, da se računi vsako leto redno sklenejo, pregledajo, potrdi, kasa pa pregleda večkrat na leto.

— (Službeni reglement) ali službeni pravilnik za c. kr. vojsko. Del I. Poslovenil s pomočjo c. kr. stotnika Andreja Komelja Ignacij Rabas, narednik c. kr. 7. peš-polka bar. Marojčiča. 1875. V založbi tiskarnice družbe sv. Mohora. — Tako se zove najnovejša slovenska knjižica, ki je ravno izšla v Celovcu, in bode dobro došla posebno slovenskim izobraženim vojakom, ki se bodo z njo lahko podučili o svojih pravicah in dolžnostih. Knjižica obsega 252 strani. Premda je slovenščina še sem ter tja pomanjkljiva v njej, jo vendar z veseljem priporočamo, posebno uže za to, ker v slovenščini razven „Bojne službe“ g. stotnika Komelja še nemamo vojaških knjig. Cena jej bode 35 novčičev.

— (Dež.) Po toplih suhih dnevih je v ponedeljek začelo deževati. Ljublanica je močno narastla. Hladno je; nemara, da na planinah sneži.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

Revalesscière du Barry

v Londonu.

28 let uže je nij bolezn, ki bi je ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicinske in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebravljene, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, otožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledičico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je bolj, nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravilnih, brez vsake medicinske, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castle Stuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih oseb, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj. Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja, Bonn, 10. jul. 1852. Revalesscière Du Barry v mnogih slučajih nagradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri driti in grizi, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih, a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju v scalni cevi, zaprtji, pri bolehnem bodehju v obistih in mehurji, trganje v mehurji i. t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsaih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v glju. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in člen mnogo učenih družtev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842. Vaša izvrstna Revalesscière je ozdravila večletne in nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, polne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam gledé vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam.

James Shoreland, ranocelnik, 96. polka. Izkušnja tajnega sanitetnega svetovalca gosp. Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856. Ponavlja je izrekan gledé Revalesscière du Barry vestransko, najbolje spričevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec. Montona, Istra.

Učinki Revalesscière du Barry so izvrstni. Ferd. Clausberger, c. kr. okr. zdravnik. Spričevalo št. 76.921.

Obergimperu, (Badensko), 22. aprila 1872. Moj patient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použitij nij mogel, je vsled rabe Vaše Revalesscière du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik. Št. 80.416. Gosp. F. V. Beneka, pravi profesor medicine na vseučilišču v Mariboru (Nemčija), piše v „Berliner Klinische Wochenschrift“ od 3. aprila 1872 to le: „Nikdar ne zabim, da je ozdravila enega mojih otrok le takozvana „Revalenta Arabea“ (Revalesscière). Dete je v 4. mesecu vedno več in več hujšalo, ter vedno bližvalo, kar vsa zdravila nijso bila v stanu odpraviti; toda Revalesscière gaje ozdravila popolnoma v 6 tednih.

Št. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf, aa dolgoletnem bolehanji glave in davljenji.

Št. 64.210. Markizo de Brehan, bolehaje sedem let, na nespauji, treslici na vseh udih, shujšanji in hipohondriji.

Št. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprebavljenji, nespauji in hujšanji.

Št. 75.970. Gospoda Gabriela Tešnerja, slušatelja višje javne trgovinske akademije dunajske, na skoro breznađejni prsni bolečini in pretresu čutnic.

Št. 75.877. Flor. Köllerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehauji dušnika, omotici i tiščaju v prsih.

Št. 75.928. Barona Sigmo 10letne hramote na rokah in nogah i. t. d.

Revalesciere je 4krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraščaujih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, gledé hrane.

V plehaših pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalesciere-Biscuiten v pušicah 4 2 gold. 50 kr. iz 4 gold. 50 kr. — Revalesciere-Chocolatée v prahu in v ploščicah 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu 120 tas 10 gold., 240 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, J. Svoboda, lekar pri „zlatem orlu“, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Beču bratje Döchl & Frank, v Celovci P. Birnbacher, v Lenci Ludvig Müller, v Mariboru M. Morič, v Meranu J. B. Stockhausen, v Zagrebu v lekarnici usmiljenih sester, v Čerovicah pri N. Snirhu, v Oseku pri Jul. Davidu, lekarju, v Gradcu pri bratih Oberanzmeyer, v Temesvaru pri Jos. v. Papu, mestnemu lekarju, pri C. M. Jahnerju, lekarju, v Varaždinu pri lekarju dr. A. Halterju, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarjih in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštah nakaznicah ali povzetjih. (212)

Izboru prirodno (289—2)

od lanskega in prejšnjih let priporoča po najnižji ceni

Peter Grasselli,

v Ljubljani, v Šiški, na velikem trgu, 263. Čadeževa hiša, 166.

Praktikanta

dijak, slovenskega in nemškega jezika zmožen, ki je vsaj nižjo gimnazijo dobro dokončal v lekarni podpisanege.

Pogodbe se zvedo pismeno pri

Cesar Emil Andrieu-tu,

(291—2)

Iekarniku v Radgoni.
(Radkersburg, Steiermark.)

Št. 146.

(284—3)

Razglas.

Podpisani c. kr. mestni okrajni šolski svet je nunski dekliški šoli, in novo ustanovljeni mestni dekliški šoli oziraje se na §. 9 postave od 29. aprila 1873 vsakej posebej svoj šolski okraj določil, po katerem bodo mestni deli nasledno všolani:

V nunsko dekliško šolo:

Mesto od hišne šte. 169 do 314, dalje gradišno-, kapucinsko-, šentpetersko- in poljansko predmestje.

V mestno dekliško šolo

v redutnem poslopji:

Mesto od hišne šte. 1 z hišno šte. 168 vred. Karlovske-, krakovske- in trnovske predmestje, konečno Kurja vas.

To se splošno naznanja z pristavkom, da se morajo otroci, ki v omenjenih mestnih delih stanujejo in so dolžni šolo obiskovati, ker se šola 16. septembra t. l. začne, uže 14. in 15. septembra pri dotičnih šolskih vodstvih zaradi sprejema oglasiti.

C. kr. okrajni šolski svet za mesto

Ljubljana 16. avgusta 1875.

Tujsi.

30. avgusta:

Evropa: Schmidt iz Celja. — Frič iz Trbovlja. — Fišer iz Trsta. Perc iz Monakova.

Pri Slonu: Kratochvil iz Dunaja. — Friedl iz Monakova. — Kobler iz Reke. — Brink iz Trsta. — Kuralt iz Gorice.

Pri Maltét: Zahn iz Dunaja. — Braune iz Kočevja. — Kren iz Dunaja. — Frankl iz Zagreba. — Kan iz Dunaja. — Köhler iz Trsta. — Abram iz Gorice. — Piala iz Grada.

Pri Zamorel: Pogačar iz Škofje Loke. — Tusaneec iz Zaloga.

Izdatelj in urednik Makso Armic.

Št. 102.

(283—3)

Razglas.

Podpisani c. kr. okrajni šolski svet je obedvema mestnema deškema šolama oziraje se na §. 9 postave od 29. aprila 1873 vsakej posebej svoj šolski okraj določil, po katerem bodo mestni deli nasledno všolani:

V I. mestno ljudsko šolo za dečke v licealnem poslopji:

- od mesta; hiše številke 1 do 13, dalje od šte. 234 do 314,
- celo poljansko predmestje,
- celo šentpetersko predmestje, in
- hiše v frančiškanskih ulicah.

V II. mestno ljudsko šolo za dečke v krakovskem predmestji:

- od mesta; hiše št. 13 do 234,
- celo karlovske predmestje,
- Kurja vas,
- Krakov, Trnovo,
- gradišno predmestje, in
- razen hiš v frančiškanskih ulicah vse druge hiše kapucinskega predmestja.

To se splošno naznanja z pristavkom, da se morajo otroci, ki v omenjenih mestnih delih stanujejo in so dolžni šolo obiskovati, ker se šola 16. septembra t. l. začne, uže 14. in 15. septembra pri dotičnih šolskih vodstvih zaradi sprejema oglasiti.

C. kr. okrajni šolski svet za mesto
Ljubljana 13. avgusta 1875.

Mjilo iz olja solnčnih rož,

1 kos za 50 kr.

je zadosti, da se vse pege odpravijo.

Eno samo enkratno umivanje z mojim **mjiłom iz olja solnčnih rož** napravi, da se trda, razpočena koža takoj izpremeni v nježno, mehko in vojno. Duh **prekosi** vse indijske blagodišave. Dela jo (292—1)

Ferdinand Fritsch,

Dunaj, I. okraj, Schulerstrasse št. 20,
Fabrikant kemično-tehničnih posebnosti.

Glavna zaloga

pri g. Anton Krisperju v Ljubljani.

Važno za gospodarje!

Zaloga poljedeljskih mašin

od

B. Smetan v Gradcu (Griesgasse),
priporoča svoje najboljše in prav cené

Ročne mlatilne mašine s patentiranimi vreten-skimi bobni po 110 gld.

Vlačilne mašine od 270 do 300 gld.

Vinte za žito snaziti, male 35 gld., velike 50 gld.

Tricur (mašina za iztrebljenje kokolja in grahora) 135 gld.

Ročna mašina za ličkanje turšice 35 gld.

Ročni mlin za debelo mleti, mali 75, veliki 95 gld.

Rezalnik za repo ribati, mali 35 gld., veliki 50 gld.

Preše za vino in sadni mošt od 100 do 365 gld.

Škoporezne mašine od 75 do 100 gld.

Plugi razne vrste od 12 do 20 gld.

Katalogi in zapiski cen se franko pošiljajo, če se želi. (280—4)

Dunajska borza 31. avgusta.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	69 gld. 60	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	73	05
1860 drž. posojilo	111	70
Akcije narodne banke	919	—
Kreditne akcije	208	40
London	111	65
Napol.	8	92
C. k. cekini	5	27 1/2
Srebro	101	85

Učiteljska služba.

Na enorazrednej narodnej šoli v Št. Lorencu poleg Prožina se razpisuje učiteljska služba z dohodki III. razreda in stanovanjem.

Prositelji, zmožni slovenskega in nemškega jezika imajo svoje dokumentirane prošnje potem predstavljene šolske gospodske vpslati do konca septembra t. l. krajnemu šolskemu svetovalstvu pri Št. Lorencu poleg Prožina, pošta Storé.

Okrajni šolski svet Celjski,

dné 20. avgusta 1875.

(285—3)

Predsednik: Haas I. r.

Piccolijeva lekarna „k angelju“.

Farmacijske specialitete

Gabriel Piccolija,

lekarka v Ljubljani, na dunajske cesti.

Anaterinova ustna voda in zobni

prašek. Boljši, nego vsaka druga zobna voda in zobni prašek, pravo sredstvo zoper zoboból in ustne bolezni, zoper gnjilobo in majanje zob, zoper differitis ali vnetico grla in skorbut, prijetnega duha in okusa, krepi dalje zobno meso, in je sploh neprimerljivo sredstvo za čiščenje zob. Kedor ga enkrat poskusi, dal mu bode gotovo prednost, vzlic vsem enakim izdelkom. 1 steklenica 60 kr., 1 škatlja 40 kr.

Ribje olje, pošiljano na ravnost iz mesta Bergen na Norveškem, brezkusno in ne slabodiseče, 1 originalna steklenica 80 kr.

Pravi sajdlincev pulver. Nareja se z čisto kemičnih tvarin. 1 škatlja 80 kr., 1 tucat škatelj 6 gold. 60 kr.

Pravo vinsko žganje z soljo, v pomoč bolehnemu človeštvu, pri vseh notranjih in vnanjih prisadih, zoper večino boleznij, posebno za vsakovrstne rane itd. 1 steklenica 40 kr.

Elikzir iz Kine in Koke. Najboljši do sedaj znani želodečni likér. Pospešuje cirkulacijo in prebavljenje, ter različne organe in ude z nova okrepi in oživi. 1 steklenica 80 kr.

Glycerin-Crème. je posebno izborno sredstvo zoper razpokane ustnice in kožo na rokah. 1 flacon 30 kr.

Lancaster-lilijna voda. Toaletni zaklad. Specijalno, da se ohrani koža krasna, nježna in mehka, se jej daje prednost pred vsemi umivalnimi vodami, lepoticjem in lepoticnim sredstvom, katera so često škodljiva. 1 steklenica 1 gold.

Rajževi pulver. Izključivo iz vegetabilnih tvarin, posebno zdrav za kožo, katerej podeli izvorno brhkost in čvrstost, kar se nahaja le pri mladini. 1 paket 10 kr., 1 škatlja 40 kr.

Sok iz Tamarinde. Po mrzlih sredstvih iztlačen. Učinkuje znamenito krepilno in olajšajoče. 1 steklenica 40 kr.

Neizmotljivo sredstvo zoper mrzlico. Učinek tega léka je dokazana istina in vsaki bolnik, ki je lék uže poskusil sam na sebi, se bode radostno prepričal, da je najmočnejše in zanesljivejše sredstvo do sedaj znanih zoper ponavljajočo se mrzlico. 1 steklenica 80 kr.

Naročila se izvršujejo vračajočoj se pošto proti poštneemu povzetju. (132—92)

Strelovod.

Pogostne strele v poslednjem času v poslopja, ki so brez strelovoda, napotile so podpisanege, da opozori posebno občinstvo na svoje poskušene strelovode najnoveje sestave in je priporoča. Stroški se naznanijo, in so izračunjeni prav po ceni. Ignacij Tagleicht, skladišče strelovodov, in so drobno in debelo. Od 12. avgusta I. Heiligenkreuzerhof, Grashofgasse 3, Wien. (269—10)

Naročila iz provincij bodo hitro in redno izvršene.

Lastnik in isk „Narodne uskarne“.